

**DE POST VAN
DEN NEDER-
RHYN, OPRECHT
VADERLANDS EN
STAATKUNDIG...**

Nicolaas Hoefnagel

D E
P O S T
V A N D E N
N E D E R - R H Y N ,
O P R E C H T

STAATKUNDIG BEOORDEELT,
TEGENS DE OUDERWETSE

NEDERLANDSCHE
P A T R I O T.

OPGEDRAAGEN AAN DE CALANTEN
EN DE CASTELYN, VAN HET
ENGELSCH COFFYHUIS,
TE AMSTERDAM.

Ter Verantwoording van den Auteur.

I 39

1909

1909

1909

1909

1909

1909

1909

1909

1909

D E
P O S T
V A N D E N
N E D E R - R H Y N ,
E N Z.

Wit en Zwart scheid veel , Dag en Nacht
scheid meer : Echter , hoe veel onderscheid
'er tusschen deeze aangehaalde tegenover-
stellingen gevonden word.

Zo scheid of differeerd nogthans de Styl , Smaak
en Consepten meerder van twee Week-Blaaden ,
die thans het licht zien : Namentlyk , *de Post van
den Neder-Rhyn* , welke uitgegeven word by den
Boekverkooper *Gysbert Timon van Paddenburg* , tot
Utrecht ; tegenövergesteld met de *Ouderwetse
Nederlandsche Patriot* , waar van den Uitgever is
Pieter Frederik Gosse , in 's Hage , voerende tot
Tytel , Boekverkooper van Zyne Doorluchtige
Hoogheid , den Heere Prince Erf-Stadhouder ,
&c. &c. &c.

Om myne Leezers aan te toonen , dat ik dit
onderscheid niet te breed uitmeet ; zo ben ik te
rade geworden , de korte , doch zakelykste in-
houd van eenige der gem: twee Week-Blaaden ,

eens tegen elkander over te stellen , en dan laat ik het verder aan 't oordeel ; welk van beide Rechtzinnig handeld , ten nutte des Vaderlands : want een van beide is by my eene eeuwige waarheid , dat , zo de Schryvers der Post van den *Neder-Rhyn* , goede oogmerken beoogen , zo is de Schryver der *Ouderwetsche Patriot* een overgegeeven Booswicht , en is deeze laatstgem. Rechtzinnig , zo misleid den eerstgenoemden het Gemeen , en dat niet uit onkunde , maar moetwilens , met korte woorden : een van beide dat gaat vast , beoogd slingsche Oogmerken , ten nadeelen der Landen , en verdient door de Hooge Machten beteugeld te worden.

De Post van den Neder-Rhyn , bereids tot zeven-en-veertig Nommers uitgegeeven hebbende , daar van de Ouderwetsche Nederlandsche Patriot , nog maar zeffien Nommers ; (wyl ik dit schryf ,) het licht zien , zo zal ik met de Post van den *Neder-Rhyn* , en wel met No. 1 beginnen.

Deeze gem. Schryvers merken aan , hoe wy in 't begin des vorigen Jaars , ons met een flauwe hoop tot Vreede vleide , en in dit tegenwoordige Jaar 1781. in plaats van zulks te hebben gezien , dat Engeland ons (zo zy oordeelen ,) zonder eenige reeden den Oorlog verklaard heeft. Van welke onrechtmatige behandeling , (en met grond) zy Lord Stormont de Dryfveer noemen. Zy beweeren verders , dat de beschuldiging van Groot-Britt. tegen ons , *onbeweezen of geheel onwaar* zyn ; en die bezwaarnis alleen gegrond is , om de

de Braave Regeerders van Amsterdam, oogenblik-
 kelyk aan de Woede van 't Engelsche Hof over
 te geeven, welke Magistraat echter volgens hun
 begrip; betreffende een Project van een Tractaat
 van Commerce niets misdaan hebben, zo als ge-
 noegzaam beweezen is. Ja dat by andere Volke-
 ren, hoe naauw ook aan dat Ryk verbonden, en
 zo lang mishandeld, als wy door Engeland gedaan
 zyn, 't al lang zyn volle beslag zoude hebben
 gehad. En deeze Burger-Vaderen het grootste
 Recht hadden, om op de schaamtelooze Memoriën
 van Jork te hebben geantwoord, dat het Britsche
 Hof, Haar Ed. Groot Achtb. zelfs tot deeze stap
 gedwongen hadden; also dat zelve Hof by een
 Onderhandeling van Vreede met N. America, voor
 eerst en vooral, durfde eischen, dat America Holland
 voor altoos uit alle Handel zoude hebbe te sluiten,
 de Schryvers toonen aan, dat niet tegenstaande
 deeze slegte behandeling, nogthans de Britten on-
 beschaamd genoeg zyn, zich te durven beroepen,
 op Vriendschap en Trouw aan ons betoond. Ver-
 der gaan zy voort, en oordeelen (met reeden)
 dat het voorwendfel, dat Engeland gebruikt heeft
 om den Oorlog te Declareeren, niet anders als
 een doekje voor 't bloeden is, en het alleen is
 voortgesprooten uit onze toetreding tot de Ge-
 wapende Neutraliteit, en de Britten liever gezien
 zoude hebben; *H. H. Mog.* Hun Onredelyke eisch
 hadde voldaan, en wel om daar door hun oogmerk,
 Namentlyk een Scheuring in de Republicq te bren-
 gen; om ons aldus door Burgertwist te verzwak-

ken, op dat wy 't heerschzuchtig *Albion*, geen paalen zoude kunnen stellen.

Na dat de Schryvers gezegt hebben: „ *Thans heeft het Britsche Hof, volkomen het Masker afge-* „ *ligt*, en ons *zyne Vyand verklaard!* Eenige zegge „ zy vraagen verder, heeft men dit niet kunnen „ voorzien? Dat met ja, beantwoord word,” en oordeelen het niet onvoorzigtig was gedaan; zo wy op onze hoeden waren geweest: zy zeggen, veele beroepen zich op de naauwe band van Vriendschap; doch zy onderzoeken of de ondervinding ons van oude tyden af niet aantoonde, 'er op de Engelsche vriendschap geen staat te maaken is? bren- gende deeze Schryvers onder alle tot Exempels by, hoe *Carel de II.* na de Onthoofding van zyn Vader, alle vriendschap door ons genooten hebbende, tot dankerkentenis, dat wy hem op den Troon bevestigde, tegen de heiligste verplichting en vriendschap aan, ons Land den Oorlog aan- deed.

Zy doen verder onderzoek, wie anders als Nederland het geweest is, die Engeland door Willem de IIIde uit slaverny heeft verlost. Deeze oude gebeurtenissen overslaande, gaan zy over tot de voorgaande Oorlog tusschen Vrankryk en Engeland, en oordeelen de Britten nimmer iets minder behartigt hebben, dan om onze Belangens te bevorderen.

Andere, gaan de Schryvers voort, (en dit oordeelen zy had meer schyn,) vreesde voor geen Oorlog met Engeland, alzo die Natie zich reeds meer
 Vyan.

Vyanden op den hals had gehaald , als haar macht gebukt onder onbetaalbare Schulden , in staat was te bestryden ; te meer , daar dat zelve Ryk niet onkundig kon zyn , dat geen Vyand voor hun zo gevaarlyk was , dan de Republicq. Dus zy die stap van dat Hof , als een uitwerking van wanhoop enz. aanmerken.

Veele Engelschen, (zeggen de Schryvers) van het gemeenste zoort , als zulke , die door het Kapen een Buit van de Hollanders meenen te haalen , en zich veel belooven , zyn zeer in hun schik met deeze Oorlog , en om de weldenkendste der Natie in hun gevoelen te brengen , mankeeren zy niet om ons af te schilderen , als bereids overwonnen , geevende tot dat einde onze macht in Oost-Indiën laag op. De Schryvers bekenen , zo deeze opgaaf waar is , dat het niet voorzichtig is , dat men daar niet in voorzien heeft ; doch zyn tevens van concept , zo de Gouverneur van Kaabo de Goede Hoop , tydig genoeg bericht ontfangt (gelyk door een Fransch Schip geschied is) dat hy by zyn 3000 Europiaansche Soldaten , 1 Oorlogschip van 70 Stukken , 2 van 60 , 1 van 50 , 3 van 40 , en eenige kleine Vaartuigen van 1 tot 20 Stukken Kanon , nog wel zo veel macht byeen vergaderen kan , om het uit te houden tot ter tyd , hem versterking toegezonden word.

De Schryvers oordeelen verder , zo zy eens een contra rekening maken , en nagaan wat machten de Engelsche te bestryden hebben , als America , Vrankryk , Spanjen , Holland , enz. zy buiten al-

le tegenspraak, verbaazend veel te kort moeten schieten; te meer, daar onze Republicq, hoe zeer de Vreede wenschelyk voor dezelve, meermaalen getoond heeft, dat onze Zeemacht zeer te duchten is: gelyk zy aantoonen, Engeland dikwils by bevinding heeft beproeft, tot groot nadeel van haare Manufacturen en Koophandel, dus oordeelen zy geen wonder, de weldenkendste der Natie de verbreking der Vreede met de Republicq, als voor hun Ruïneus beschouwen, en de handelwys hunner Opperhoofden als dwaas aanzien.

Veele zeggen en gantsch niet ongegrond, oordeelen de Schryvers, dat Engeland zelve 't niet verwacht had, ja dat York in 't conscept zynde, wy 't Britsche Hof niet dorsten vertoornen, de Aanstoker is geweest, om dus brutaal tegens ons te Ageeren, en hy dus zyn Hof te leur gestelt heeft; het komt hun zo het Britsche Ministerie, niet alle gezonde Staatskunde verlooren heeft, niet onwaarschynlyk voor, dat het zelve Hof zich verbeeld heeft, de eene of andere Mogentheid deeze zaak quasie (uit Menschlieventheid) wederom zou hebben bemiddeld, het vertoeven van de Ridder York op onze Grenzen, schynt, oordeelen sommige dit te bevestigen. Doch de Schryvers zyn, nopens dit laatste van een ander conscept, en vragen of het niet wel mogelyk kon zyn, dat hy in de Nabuurschap der Republicq bleef, om als Spion met de een of ander, geheime Correspondentie te houden.

Wat 'er ook van zy, en hoe zeer de Schryvers

vers oordeelen, de Vreede wenschelyk voor ons is, zo hopen zy echter dat de Hooge Machten, het oor aan geen voorstellen van Vreede zullen leenen, als ten voordeelen van Vaderland en Koophandel.

Verder oordeelen dezelve Schryvers, dat onze schade, die wy door de onverwagte aanval en bedrieglyke handelwys van Engeland, hebben geleden, met meer dan 250 van onze Koopvaarders te neemen, zeer inportant is.

Hier na opendeeren dezelve Schryvers, hun gedagten, dat zo 'er slegts 6 of 8 goede Oorlog-scheepen in 't Canaal kruisten, zy 'er zeer aan twyffelen zoude, of de Engelschen het wel onderneemen zouden, om onze Scheepen dus weg te neemen, wenschende verders: wyl *Eendracht onze Macht* uitmaakt, dat de Wyze Regeerders deezer Landen, daar omtrent de beste maatregelen neemen zullen, daar zy zeggen niet aan te willen twyfelen; als genoeg bekend zynde, hoe schadelyk de Tweespald voor deeze Republicq, in tyden van Oorlog is.

De voorslag door Zyne Doorl. Hoogheid, den 26 December gedaan, om onze Landmacht met 60,000 Man te vermeerderen, en het daar op genomen besluit, om dezelve met 20,000 Man te versterken, word niet alleen door de Schryvers goedgekeurd; maar dat meer is, zy oordeelen het zelfs zeer noodzakelyk is, also men niet te veel op zyn hoeden kan zyn.

De Berichten uit Rusland en Zweeden, betref-

fende de gewapende Neutraliteit, merken zy als gelukkig voor de Republicq aan, also wy daar door 94 Scheepen (zo men in die tyd voor gaf) fterk, waar onder 61 van Oorlog, wy in staat zoude zyn den Vyand het hoofd te kunnen bieden. 't Vervolg van dit eerste Vertoog loopt op dagelyksche Nieuwstyding uit, aangaande de tyding eener Zee-Bataille tusschen de Heer Capt. J. A. Volkers, voerende het Oorlog-Schip Rotterdam van 54 stuk., geholpen door 't Oostindisch Schip, onder zyn Convoy tegen een Engelsch Oorlog-Schip van 74 stukken en 2 a 3 Cotters. Deeze tyding de Admiraliteit (ter dier tyd) geen bericht van hebbende, en de gerugten niet overeenkomende, zo wierd het door de Schryvers (met reeden) in twyfel getrokken.

Daar Vaderland lievende Leezers! dit is de korte inhoud van het eerste Vertoog van de Post van de *Neder-Rhyn*. Ik kan volgens myn oordeel hier niets in vinden, of het is taal die Batavieren voegd, en oprecht Vaderlands.

't Tweede Vertoog, kweeft even zoo min Nederlandsche Ooren, want na de Schryvers aantoonen, dat zoo verschillend als de Gerugten en Tydingen zyn, ook eeven zoo veel de Consepten verscheelen onzer Medeburgers; betreffende deeze Oorlog, zo dat veelen niets als goede gevolgen daar uit voorzien, want schoon onze Koophandel bereids zwaare slaagen gehad heeft, zo berekend men reeds welke voordeelen wy daar en tegen, door den tyd weder, door deezen Oorlog staan te ont-
fan-

fangen, dus zeggen de zulken, H. H. Mog. in 't geheel het oor aan geen voorlaagen van Vreeden moeten leenen, dan aan zulken die alle hinderpalen, waar door die trotsche Natie ons belemmerd, worden weggenoomen, oordeelende zich daar toe nooit beter geleegentheid heeft opgedaan als heeden.

De Schryvers oordeelen zoo deezen gevolgen zeeker waaren, dat dan de Oorlog beter dan de Vreeden was, om dat wy door den Koophandel tien dubbeld onze geleedene schaaden zouden zien vergoed, doch zy toonen hier verder het onzekeren van aan, met te bewyzen hoe wy meermaalen bespeuren, dat twee Mogentheeden Jaren lang Oorlog voeren, en doorgaans by 't eindigen geen duim breed gevorderd zyn, en de winst die 'er opzit, is, dat de Onderdanen beroofd, verarmd, de Steeden ontvolkt, verwoest, en de Schatkisten leedig gemaakt worden; en de oude Tractaten doorgaans de grondslag der nieuwe weder zyn. Zy vraagen vorder of het wel te gelooven is, Engeland ooit na voorlaagen van Vreeden zal hooren, die onze Koophandel bevoordeeld, en hun hinder toebrengd? daar zo wel de Commerce de bron van welvaard voor hun als voor ons is. Zegt men dat wy thans geleegentheid hebben, Engeland te kunnen dwingen; de Schryvers bekennen 't in zo verre waar te zyn, dat Ryk door roekeloosheid meer vyanden op den hals heeft gehaald, als nodig is, om het willens of onwillens zyne Meesterschap ter Zee te betwisten. Maar zeggen zy,

gelyk het Evenwigt van Europa nimmer deszelfs vernietiging kan toelaaten, zoo vreezen de Schryvers ook dat de naiver der anderen Mogentheeden, de toeneemende magt van Hollands Koophandel wel eens konden dwarsboomen.

Hier op laten de Schryvers volgen de *Parlements increase of shipping and trade*, ingericht om de Engelschen Commerce en Navigatie te vermeerderen, en door het Parlement, ten tyden van Cromwel, op den 9 October 1651, uit haat tegens de Republicq om deszelfs handel te dwarsboomen, in de waereld gebragt. (Zynde dit het geen men in de wandeling noemd het Tractaat van Cromwel,) doch 't zelve te wydloopig zynde hier in te lассhen, wyzen wy den Leezer tot het Ver-
toog zelven.

De Schryvers merken verder aan, dat schoon 'er veelen zich in deeze Oorlog verblyden, 'er echter anderen zyn, die 'er niets als Rampen voor deeze Republicq in zien, en zeggen het onze zaak niet is, Oorlog en vooral niet tegens Engeland te voeren, welk onze handel Ruïneeren kan; daar wy reeds de bittere Vruchten van plukken, door het neemen onzer Rykgelaaden Scheepen, en ook zyn wy in geen staat van tegenweer, wat zullen wy uitvoeren?

De Schryvers stemmen toe, de Vreeden beter dan Oorlog voor ons is, doch men heeft ons geen keur gelaaten; de trouwloosheid der Engelschen heeft de wyze schikkingen door 's Lands Hooge Machten, tot behoud der Vreeden, te leurgesteld.

Hier

Hier stellen de Schryvers vraagenderwys voor, of het te vergen zouden zyn, dat onze 's Lands Vaders de Britten te voet vielen, en deszelfs onbetamelyke eischen voldeeden; dit doende, oordeelen de Schryvers, zoude het tot Oneer Hunner Naam, en tot Schaaden en Schanden van Volk en Land strekken, dat wy onze belediger de handen kussen.

Zegt men het kan onze handel Ruïneeren, zo als aan 't neemen onzer Scheepen blykt; de Schryvers bekenen Englands ontrouwen Roversy, heeft zich meester van 600000 pond sterl. gemaakt; maar tevens is waar, dat 'er twee derde van in Engeland zelfs verzeekerd is, daar by is die vangst meest gedaan, want de Scheepen van ons veel al opgebragt of thans te huis zich bevinden, terwyl de resteerende stil in de Havens, zo hier als elders, blyven liggen; en schoon wel is waar, den handel hier door stil staat, zo oordeelen de Schryvers als buiten twyfel, dat de Vlooten zo van ons als Vrankryk, en Waarschynlyk de Noordsche Mogentheeden, dezelve wederom zal doen herleeven, zy spreken niet tegen, dat wy in geen behoorlyke staat van tegenweer zyn, maar daar uit onze ondergang te Besluiten, noemen zy dwaasheid, om dat Engeland de handen vol hebbende, alle macht niet tegens ons kan aanwenden, en schoon wy langzaam zyn, zo is tevens waar, zo wy eens iets besluiten, zyn dezelve volstandig, en onverzettelijk; de Schryvers bewyzen zulks, met het geen Nederland in voorige Eeuwen arm en veel al verwoest,

woest , weleer gedaan heeft , om het Spaansche Juk af te werpen , met Koning Philips de II , na hy veertigmaal zo veel schats verspild had , als de gantsche Republicq waardig is , te noodzaken om van alle zyne eischen op ons af te zien : dat Patriottisch Vuur onzer Voorvaderen , oordeelen zy , is by ons nog niet uitgeblusht , daar zy verder reeden van geeven.

Van de Kaapvaart spreekende , beantwoorden zy , de geenen die oordeelen 'er op de Engelschen niet veel te kaapen zal vallen , dat deeze aanmerking niet ongegrond is , schoon , zeggen zy , het niet onkent kan worden , dat in den Oorlog van den 10 April in den Jare 1744 , tot den 22 Maart 1746 , 769 Engelsche Koopvaardy-Scheepen genomen zyn ; vraagen verders of onze Kapers niet by Esquaders zouden kunnen Conjungeeren , om gewigtige en voordeelige onderneemingen te doen ? zy oordeelen Ja.

In het derde Vertoog der Post van den Neder-Rhyn , handelen de Schryvers over het voorstel , met welken de Gedeputeerden der Provintie Zeeland gelaft waaren , om aan Hun H. Mog. voor te draagen , om door een onderhandeling met Groot-Brittannien , de Vreedem te herstellen ; zy bekenen dat die Provintie zeekerlyk als meest met de Engelschen handelende , Gevaar van schaaden loopt , doch zy oordeelen hoe wenschelyk een goede Vreedem ook is , dat het tegens de Eer der Republicq zoude stryden , zo H. H. Mog. die van een trouwlooze Natie op een lafhartige manier zогten te verkrygen , want wy gevaar liepen het houte Juk daar

daar wy onder gebukt gaan, door Engeland te zien veranderen in een Yzeren ?

Zy toonen verder aan, dat de aanzoek om Engeland genoeg te geeven, een stap zoude zyn, die ons eerstelyk zoude doen afstappen, van het verbond der Gewapende Neutraliteit, en ten tweede, dat wy hier door 't gedrag der Amsterdamsche Regeering zoude veroordeelen; betreffende het Preparatoirlyk Plan, 't eerste weeten de Zeeuwen dat zeekerlyk het behoud van onzen Koopvaardy uitmaakt, het tweede blykt dat de Zeeuwen toestemmen, (door hun verzoek aan Jork, om vryheid van Visschery,) dat door de Magistraat van Amsterdam niets misdaan is, want hebben dezelve een onderhandeling begonnen met een Minister die nog niet door H. H. Mog. erkend was, voor eerst is het maar Provisioneel geschied, en zoude geen voortgang hebben gehad, voor dat America door H. H. Mog. voor onafhanklyk was erkend, en ten anderen beoogde die Regeering niet slegts het voordeel van hun Stad, maar ook tevens die van de geheelen Republicq, daar Zeeland in tegendeel zonder voorkennis, van H. H. Mog. met Jork, over de vryheid van Visschery een afzonderlinge onderhandeling hebben ondernoomen, die niet het voordeel der Republicq (als behoorlyk) tot bazis had, maar enkel het profyt van Zeeland.

De Schryvers toonen aan, de Zeeuwen (ter dier tyd) kwalyk deden; de Provincie Holland de oorzaak deezer Oorlog te noemen, want had men de Raad van Holland gevolgd, wy zouden in staat van

van Defentie hebben geweest, dat nog Engeland, nog Vrankryk, hun vermeeten zoude hebben, ons te beleedigen. Verders word aangetoond de Zeeuwen, eerder op het voetspoor hunner Voorvaderen, (zo bereids geschied) hun verlies op een andere wys behoorden te vergoeden, als aan een kust woonende, en eene aard hebbende ter Kaapvaart geschikt, zulks word aangetoond, hoe de Zeeuwen in den Jaare 1672 op de Engelsche aangemaakte Pryzen 32 Millioenen, of 320 Tonnen Gouds wonnen. Ja met behulp der Hollanders 160 Fransche en 2703 Engelsche Scheepen veroverd hebben.

De Schryvers zeggen verders, dat veelen verwonderd waaren, 'er nog geen brieven van Marque uitgegeeven wierden, nog een contra Manifest in 't licht verscheen; de Schryvers bekenen, de Rivieren waaren toen nog niet oopen; doch oordeelen echter, zo de Brieven van Marque uitgegeeven wierden, zoude het de yver opwekken, (gelyk nu plaats vind) doen verder onderzoek na de reeden van het agterblyven der gem. Brieven, en schynen 'er niet vreemd van te zyn, dat Engeland voorlaagen van Vreeden van onze, en wy die van Engeland's kant (ter dier tyd) verwagten, doch gelooven het dan nog ver te zoeken zal zyn, want dat Ryk daar omtrent hoe rondom in benauwdheid zittende, te trots is, en onze 's Lands Vaderen te wys, dat zy door een laffe toestemming aan Engeland's onreedelyken eisch de Eer der Republicq zullen waagen, en tot een

een voetwisch van een Geweldenaar maaken zouden.

De Schryvers brengen by, hoe zommigen gelooven dat Engeland, terwyl het zich ontzaggelyk maakte, onze Lands Vaderen in 't vertrouwen zocht te brengen, dat het door bemiddeling van anderen Mogentheeden na Vreedten trachten; doch de Schryvers veronderstellen onze Hooge Magten te wys zyn, als hebbende bevinding van Groot-Brittannies trouwloosheid, om niet werkloos te blyven zitten.

Zy merken verders aan, dat niet tegenstaande eenige magtig opgeeven van groote onderneming, die de Britten zo in Oostindiën als elders voorgeeven, in den zin hebben, het veelal op een Bombario en Zwetzery uitdraait, als hebbende rondsom de handen vol.

Uit dit weinige, twyfel ik niet, of de Leezers zullen moeten bekennen, (*ten minsten die geenen dat waare Nederlanders zyn*) dat deeze Schryvers van de Post van de Neder-Rhyn zuivere Vaderlandsche Consepten bezitten. Laat ons nu hier tegenover eens het Weekblad neemen, welke tot Tytel voerd, *de Oudervetse Nederlandsche Patriot*.

No. 1. begint de Schryver met een foort van lugtige inleiding, waar zulks voor dient kan ik niet bevatten, alzo het geenzins evenaard met de taal, zo als onze *Oudervetse Patriotten* gewoon waaren te spreken, in tegendeel gelykt het meer na de taal van een *Hans-worft* op een Markt-Thiater. Ik kan derhalven niet bevroeden, hoe dee-

ze Auteur in een styl zo oneigen aan zyne Tietel heeft geschreeven, of het moet weezen, dat hy gedacht heeft, om door het voorwenden van een gesprek met zyn Neef gehouwd, (die mischien niet in de waereld is) zich voor een comique Ouderwetse *Patriot* wil laten doen doorgaan, doch dit zo zynde, is hy verdwaald, de Ouderwetse Comique kunnen thans, ten Tooneelen gevoerd, by geen Lieden van Oordeel voldoen, en men acht hun op zyn best naauwelyks goed genoeg, om door 't voortbrengen van eenige Zoutelooze Taal, op een Markt-Stellagie, in dienst van een Kwakzalver een hoop Jongens aan 't lachen te helpen; even omtrent is de Taal van onze Schryver ook. Ja stemd nog volmaakter daar mede overeen, zo men confidereerd, dat dergelyke Markt-Hansworsten onder hun Zoutelooze Grappen, de onguurste, lompste en vuilste Taal voortbrengen; en de Schryver der gem. Ouderwetse *Patriot*, in het midden zyner zo genaamde Aardigheid, zich niet ontziet de Regeering der Steden, D.... H.... en A..... finaal door schimptaal te hoonen, ziet hier een staaltje daar van in N. 1. pag. 3, 4 en 5.

Na dat de Schryver verhaald heeft, dat zyn Neef 'er tegen had, dat zyn Weeklyks Blaasje de *Patriot* zoude heeten, laat hy zyn Neef op pag. 3 zeggen.

„ Ik wed van neen, Oom, zeide hy eindelyk,
„ ik wed gy uw Blaasje niet de *Patriot* noemt.

„ Zo waar als ik denk een *Patriot* te zyn, en
„ hoop

„ hoop te leeven en te sterven, Kameraad, myn
 „ Blaadje zal de PATRIOT heeten, en niet an-
 „ ders!

„ Afgedaan, Oom! zeide myn Neef. Die Eed
 „ is te heilig, en gy zyt meester van te doen wat
 „ gy wilt.

„ Zo begryp ik het ook, Neef!” —

Nu wat anders, zeide myn Neef. „ Ik heb
 „ dikwils gedacht, daar wy tegenwoordig in Oor-
 „ log zyn, en 'er nog geene *Nederlandsche Rid-*
 „ *der-Orde* is; waarom Z. H. niet op de gedach-
 „ ten valt, om een *Orde* in te stellen, 't zy al-
 „ leen voor Militairen, 't zy voor Politieken en
 „ Militairen beiden, een half dozyn el Lint heeft
 „ menige groote daad doen uitvoeren, die an-
 „ ders mogelyk agterweege zou gebleeven zyn.

„ Dit bragt ons in een lang gesprek, over de
 „ Ridder-Ordens in 't algemeen.

„ Ik was te veel uit myn humeur gebragt ge-
 „ weest, om myn Neef in iets gelyk te geeven;
 „ zo dat ik hem de eene tegenwerping voor, en
 „ de andere na maakte. Met dat al bragt hy zyn
 „ *Idee*, al tot een groote trap van aanneemlyk-
 „ heid. Myne laatste verschanzing, en daar ik
 „ wist dat hy niet tegen zeggen kon, was de
 „ minachting, waar in de Ridder-Ordens over 't
 „ geheel gekomen waren. — Vergeef my, zei-
 „ de myn Neef, niet door de vermenigvuldiging
 „ van de Ridder-Ordens, maar door de verme-
 „ nigvuldiging van de Leeden der meeste Ridder-
 „ Ordens.

„ Den Schryver betuigd , dat hy stond als iemand
 „ daar de Poolſche Meester zegt : houd nu dat
 „ ſtuk Geld in uw hand , en die voelt dat hy het
 „ vaſt heeft. — Pfut , zegt de Poolſche Mees-
 „ ter , doet nu uw hand open. — By myne
 „ Z.... myn drie Gulden is voort.”

Na dit fraaije Discours , tuſſchen den Schryver
 en zyn Neef , verhaald de laaſte aan de eerſte ,
 dat de Koning van Vrankryk een nieuwe Ridder-
 Orde heeft ingeſteld , niet voor Zyn Onderdaa-
 nen ; maar voor de Onderdaanen van andere Na-
 tien , te weten : *l'Ordre du Patriotiſme !*

Op dit verhaal der Neef , zegt de Schryver
 ſtond hy te kyken , als iemand die de Bril van
 zyn Neus valt , en die wagt dat een ander die
 voor hem opraapen zal , waar op hy laat volgen.

„ Ik dacht om geen Bril meer , maar ſtapte ag-
 „ ter uit als iemand , die onvoorziens den hoek
 „ omkomende , een Bordetjen voor zyn Neus ziet
 „ ſtaan ; *hier leggen Voetangels en Klemmen* , en
 „ dat Bordetjen was myn Neef zyn gemaedeide
 „ bakhuis. Maar hoe ik zocht , dan eens in dat
 „ bakhuis , en dan in myn eigen hoofd , ik zag
 „ niets voor myn oogen , als oooooooooo.

Den Leezer , weege nu deeze Styl en zamen-
 hang eens op , tegen de korte inhoud door ons me-
 de gedeeld , uit *de Poſt van den Neder-Rhyn* , ik
 twyfel niet , of de *Ouderwetſe Patriot* zyn rede-
 neeringen zullen u voorkomen , als de Zouteloo-
 ze Taal eener Kwakzalvers Hansworſt , daar het
 voorn. Blad der Anderen Heeren Schryvers , Taal
 ver-

vervat van Staat- en Oordeelkundige Mannen.

Lager op Bladzyde 5, laat de Schryver zyn Neef, een uitlegging doen van de bevorens gem. zo genaamde Fransche Orde, (zeggende dat het zelve bestaat,) „ in een breede Goud Geele „ Lint, van *Patriotifine*, 't welk Lodewyk XVI. „ in de Maand January 1779, onze waarde Heeren van A. — en naderhand onze waarde „ Heeren van H. — en van D. — heeft „ omgehangen; daar zy,” (zegt de Schryver,) „ de eerste dagen zo zorgvuldig hunne Rok over „ heenen toeknoopten, vooral toen men 'er in „ den Haag 'er wat Cavalier by getrokken had; „ doch het geen zy kort daar na, zo Majestieus „ over hunne zwarte Rok, dwars van tusschen „ de twee Subsidien hunner Paruiken naar beneden, hebben gedragen, en 't geen zedert dien „ tyd de Eerbied en te gelyk de nayver wekt; „ van, alle braave Nederlanderen, die de Eer- „ waardige naam van *Patriotten*, van Z. M. van „ Vrankryk verwerven willen;” (den Leezer begrypt deeze vuilaardige streek, wat legt in deeze gezegdens anders opgeslooten, als Schimptaal en Eerrovery van de Magistraaten der Getrouwde Steeden deezer Republicq.) Zulks kan men zien, zo men nagaat, daar de Schryver zegt:

„ Want gy weet, Oom lief! in Vrankryk alleen, is tegenwoordig de echte stempel van den „ Hollandsche Patriotismus. Een *Patriot* en goed „ *Fransch* te zyn, — dat is, niet alleen goed „ *Fransch*, maar te gelyk ook goed *Spaansch*, goed

„ *Americaansch* , en vooral goed *Amsterdamsch* ;
 „ in één woord , goed alles wat maar *Anti-En-*
 „ *gelsch* is , dat zyn tegenwoordig gelykluidende
 „ woorden.” Alle de anderen , in plaats van *Pa-*
 „ *triotten* , zyn *Verraders*.....

Op deeze vuile Taal , ik zeg vuile Taal ; ja
 Verraders Taal , die niemand minder voegd , als
 de Schryver van een laffe laage Vleijer , die zich
 Boekverkooper (ziet over deeze Eertytel de Men-
 noniëte Voorvegter, pag. 7-10.) van Zyn Doorluch-
 tige Hoogheid durft noemen , en niet bevrees-
 schynt te zyn , dat Neêrlands Erf-Stadhouder hem
 die Tytel ontnemend , en de Landen te benaauwt
 maakt , om dat hy de Regeeringen van Steeden durft
 schenden ; welkers doelwit is , dat Engeland nim-
 mer deeze Landen verdrukt , en de Luister van 't
 Doorl. Huis van Oranje zal verdooven.

Hoe vraagd men mischien , laat de Boekver-
 kooper van Zyne Doorluchtige Hoogheid zulken
 verfoeilijke blaaderen schryven ? en weet den Erf-
 Stadhouder zulks ? Ik vermoog het niet te den-
 ken , waarde Leezer , dat den Prins zulks weet ,
 en deszelfs Koninglyken Gemalinne nog minder ,
 want als men de algemeene gerugten gelooven
 mag , is deeze Onze Vorstin zo kies en zuiver van
 denkbèelden , dat haar niets meer smert , als dat
 zy de vlyt en yver , die de Regeering van Am-
 sterдам betoond , ziet te leur gesteld. Vertrouwd
 men dit van onze Eerstadhoudereschen , ja geloofd
 men zo als men doet , dat het haar Koninglyke
 Hoogheid griefd , dat de Regeeringen van Dor-
 drecht ,

drecht, Haarlem, Amsterdam en meerder Zuid-
 hollandſche Steeden; als ook mede het door be-
 roemde Dapperheid in Spaanſche tyden, Alkmaar,
 in al het geen wat ten beſten der Landen voortge-
 bragt word, te leur worden geſteld, Zo hebben
 wy reeden om te vertrouwen dat het Hoogſt-Des-
 zelve Vorſtelyke Gemaal, Neêrlands Erſtadhou-
 der nog meer moet ſmerten; dat wy niet in ſtaat
 gebracht worden om het trouwloos Engeland, met
 macht van wapenen, te beteugelen, en zo 'er,
 zo ons voorkomt, iemand reeden heeft om een
Anti Engeliſchgezinden te zyn, is het onze Door-
 duchtige Erſtadhouder, want wie is het die Hoogſt-
 deſzelfs Onderdaanen verdrukt? wie is het die hun
 handel ſtoord? wie is het die de luister zyner Re-
 geering zoekt te verdooven? wie is de oorzaak dat
 de Volksſtem der Nederlanders niet meer zo ſterk
 ſpreekt voor zyne Doorl. Hoogheid, niemand an-
 ders dan het verraderlyk Groot-Brittanniën, ende
 invloed van 't complot behoorende tot dat Mini-
 ſterie. Derhalven heeft, zo wy ook vertrouwen,
 WILLEM DE VYFDE, Neêrlands geliefde Erſtadhou-
 der, de grootſte reeden des waerelds, om 'er voor
 uit te koomen een *Anti Engeliſchgezinden* te zyn,
 en niets anders myns bedunkens maakt dien Vorſt
 waardiger, om als het Hoofd en Admiraal Gene-
 raal over braave Patriotten te gebieden, volgens
 Berichten voldoet de Vorſt aan dit Karakter; als
 men nagaat dat gezegt word, geſchreeven en door
 den openbaaren Druk gemeen gemaakt is, ('t welk
 men diend te gelooven; te weeten, dat zyne Hoog-
 heid

heid in Tessel op de 's Lands Vloot zynde, ons dapper Zee-Volk niet alleen bedankt, en beloond heeft, voor hunne betoonde Manmoedigheid in den Zee Slag tegen de Admiraal Parker, maar dat meer is, die braave Manschap vermaand heeft, op dit Helden voetspoor voort te gaan, om, was het mogelyk, Englands trouwloozen handelwys te straffen. Hier uit durf ik gerust veronderstellen, is zyne Hoogheid de eerste *Anti Engelschgezinden* dezer Republicq; dit zo zynde, moet men dan niet vertrouwen die Vorst onkundig is, van het geen zyn Boekverkooper bedryft? immers ja. Want hoe kan men denken dat den Vorst, (zo zyn Mond met zyn Hart gepaart gaat,) zoude kunnen veelen, dat een Boekverkooper als *Gosse* is, die door Zyn Hoogheid begunstigd word, 'er voor uit durft komen; na hy, of zyn Schryver ons al voorens een party gemeene Straattaal uitbrabbeld, dat, om dat hy oordeeld 't Patriotismus bestaat „ goed *Fransch* te zyn, dat is niet alleen „ goed *Fransch*, maar ook te gelyk goed *Spaansch*, „ goed *Americaansch*, en vooral goed *Amsterdamfch*, in één woord goed alles wat maar *Anti-Engelsch* is.” Ronduit verklaard, om die reeden een Afkeer had, om zyn Blaadjje de naam van Patriot te geeven.

Myns bedunkens legt hier in opgeslooten, dat den Schryver een Avereigtsche *Patriot* is, een vyand van dat Vrankryk, dat thans door sprekende bewyzen onze wankelbaare Staat ondersteund, en onze Scheepvaart, daar het welvaaren der

der Staat van afhangd beveiligd, een Vyand van Spanjen, en waarom? Om dat dezelve Groot-Brittanniën, onze Vyand, de Sleutel van de Middelandfche Zee betwift, een Vyand van America, om dat die Dappere Natie onze Landen een voordeelig Tractaat van Commerce aanbied, waar door den Schryver zyn geliefd Englands dwingelandy ziet, beteugeld kon worden; een Vyand van Amfterdam, om dat die Stad de gepaste Maatregelen zoekt te gebruiken; om ons van het Engelsche Juk, daar wy tot fchanden onzer Batavieren naam, zo lang onder gebukt hebben gegaan, eens eindelyk te ontfiaan: in één woord, een Vyand van alle die geen Vriend van Engeland en een Verrader van zyn Vaderland is. Nog fterker, de Schryver Declareerd zig klaar een Vyand van Zyn Doorl. Hoogheid te zyn, wie het be- taamd dat hy de grootfte *Anti-Engelfch* Gezinden is, zal hy de Eer van het Orange Huis, welkers Luifters van de welvaart der Republicq afhangd, ftande houden.

Dus, moeten wy veronderftellen, dat Zyne Doorluchtige Hoogheid onkundig is, dat Hoogft-Dezelfs Boekverkooper *Gosse*, dergelyk een Liebel uitgeeft, waar in hy Declareerd hy geen *Patriot* wil heeten, zo hy Engeland als Vyand moet aanmerken.

Uit het een en ander, twyfel ik niet of men zoude moeten vertrouwen, zo Zyne Doorl. Hoogheid bewustheid had, dat zyn Boekverk. *Gosse* van dergelyke Liebel den Uitgever was, of dien

Vorst zoude hem als een Twist-Verwekker en Schender, van getrouwe Vaders des Vaderlands, en yverige Magistraaten zo al niet laten straffen, ten minste beteugelen, zulk verraderlyk zaat niet verder uit te strooijen.

Hoe oneigentlyk de Schryver zich de Tytel aanmatigd, van *Ouderwetsche Patriot*, is niet waardig om te bewyzen, alzo het van zelfs spreekt, die het met de Vyanden van hun Vaderland houden, eerder de Naam van Verraders verdienen, dus had hy zyn Blaadje genoemd, de Verraderlyke Twist- en Tweedracht-Verwekker; gedrukt in 's Hage, by *Pieter Frederik Gosse*, Boekverkoopcr (zo lang als het duurd) van Zyn Doorluchtige Hoogheid, &c. &c. &c. Zo zoude myns Bedunkens, de Tytel volmaakt aan den inhoud voldaan hebben.

Den Leezer begrype ik, heeft uit dit eerste Vertoog, de Ouderwetsche Nederlandse Patriot genoeg ontdekt, van wat Cabaal deszelfs Schryver is, en door welk een Ziel hy geregeerd word.

't Tweede Vertoog, daar wy nu toe overgaan, bestaat in een verhaal van een half Uur lang, zonder één woord waarheid; betreffende een Dame, wiens Broeder in de Slag by Doggersbank Gesneuveld zynde, zy wel bedroefd; doch bereids door die zelve Broeder, door een Brief daar toe geprepareerd zynde, zeer gelaaten was, dat hy ten nut der Landen zyn Leeven had verloorren; maar zie, wat gebeurd 'er? Zy word eensklaps Neerslagtig, ja zelfs Spraakloos, niemand wist raad voor haar, alleen Doctor *Gosse* (neen wagt wat) zyn Schryver, bedacht een vond en die gelukte, namentlyk de Mah dier Damen, en zyn en haare Kinderen verscheenen eensklaps in de zware Rouw voor haar Oogen, eensklaps kreeg de

de Damen haar Spraak, met trad de waare Doctor in, die uitgalmde, *Gewonnen alles gewonnen*; (my dunkt, ik hoor myn Leezer al zeggen, die Gosse is een kunstige Vend, de Jood die uit Amsterdam na Leiden staat te verhuizen, en die twee of drie Stomme Zoons heeft; doch waar van de ééne my Notario bekend, meer verstand heeft, als Gosse en zyn Schryver zamen, kan 'er die drie Uurtjes aan wagen en laten zyn Kinderen geneezen.) Maar om tot de zaak te komen, de Dame een wyltje geschreit, en wat Klaagliederen opgezegd hebbende, liet zich eindelyk betreffende haar Broeder aldus uit. „Hy is weg, ja maar „kon ik daar by u, en kōn ik u myne lieve „Kinderen vergeeten! is het waar zo als ik wel „dacht, dat hy ter Slachtbank gelegd is, heeft „hy mogelyk voor zyn Dood zelve nog begreep „pen dat ik gelyk had, God zy alles aanbevoelen: maar ik blyf over, en u moest ik niet „vergeeten, (te weten haar Man,) en u myn „lieffte Kinderen.”

Dat denkbeeld, dat deeze Damen haar Broeder aan de Slachtbank was overgeleeverd, had haar (verhaald de Schryver) spraakloos gemaakt, het welk zy nergens anders aan had te danken, dan aan de Noord-Hollandsche Courant, (een, twee, drie, bōns, sprong haar Man op) 't woord van ter Slachtbank gelegd, was een straal van licht voor hem; hy schelt, een Knecht komt binnen, waar is die Noord-Hollandsche Courant gebleeven, was de vraag? Mevrouw vroeg om Papier om een Trommel te pakken, ik heb hem met eenige Couranten..... ō Ja! die Noord-Hollandsche Courant zeide zy, die heeft my verlicht, daar staat alles recht in, &c. hadden die Scheepen van de Maas geen Contra-Order gekreegen, dan was alles

les ten beste uitgevallen. Nu al die vrugt van die Actie verlooren, en myn Broeders Dood onnut voor het Vaderland, enz. — die Schurk, zeide haar Man: alles is geloogen, myn Kind: alles loutere kwaataartigheid. Geen enkel woord! het tegendeel is waar; — (welk een wonderlyk geval,) de Schryver had juist gevallen de Rotterdamsche Courant van den 16. by hem. Daar zeide hy, Mevrouw, ik bid u lees dat: Dat is een dag vroeger nog dan uwe Infame Noord-Hollander, zy las: *Op hooge Order, nooit geen Contra-Order gegeven, tegenwind en laag water, de Voorzienigheid....* (Wip, Mevrouw sprong op,)... ô myn God! zeide zy, zo is het dan niet waar: de Voorzienigheid *alleen* heeft belet dat die Scheepen uit de Maas.... Zy sloeg haar Oogen na den Hemel, en wrong haare handen: „ ô vergeef my Goede, Alwyze God!...

Nooit zegt de Schryver, zal ik deeze Vrouw nog dit alles vergeeten.

Waar op hy zyn verhaal vervolgd, hoe hy deeze Mevrouw verder verligten, met te zeggen dat alles leugen was. Zo dat Mevrouw eindelyk zeide, ô! Ik begryp nu alles, die Brief is waar-schynlyk verdund van den Courantier, — 't welk den Schryver bevestigd, met te zeggen dat zy daar niet aan moet twyfelden. Wat dunkt u, is dit geen fraaije Historie? Superbe in de smaak van Ourson en Valentyn, de vier Heemskinderen, of de Geduldige Grizette opgesteld, geeft het geen groote Eer voor *Pieter Gosse*, dat hy eerstelyk met een verciende Historie, of leugenachtige laffe Roman het Gemeen zoekt te misleiden, ten tweeden, dat hy zyn inwendige Nyd, tegen een Schryver en deszelfs Nieuws-Papier, als de Noord-Hollandsche Courant niet kan verber-

bergen, een Courant die by alle Beminnaars van het Vaderland in achting is, en die ver dat men dezelve gebruikt om Trommels te pakken, door Liefhebbers van deze Republicq als een Kleinood word bewaard, om compleet zynde, de Bibliotheeken mede te verryken, en dat zulks waar is blykt, alzo de Weet- en Leesgierige Oordeelkundige Liefhebberen, der Nederlandsche Historien elkander een Goude Ryder, ja vier Goude Ducaten voor een Jaar compleet Noord-Hollandsche, of nu Watergraafs-Meer Couranten betalen, daar men in tegendeel de Haagse Couranten voor twee om een Duit, dat is in het Jaar compleet 9 stuiv. 12 penn. zo veel kan koopen, als men zelfs wil.

N. 3. Van Dezelve Schryver, vervat een zogenaamde toegezondene Brief, gedateerd Buikslot den 21 Augustus 1781. Doch die men bemerken kan, dat met geen ander oogmerk ingericht is, als dat de Schryver van de Ouderwetse Patriot, zekerlyk zal vernomen hebben, dat men zyn eerste Vertoog laf en smakeloos vond, dus voorgeeft, dat men hem in deeze Brief raad het niet voegzaam is, om over zaken betreffende het Vadarland zo lugtig te redineeren, om welke reeden hy oordeeld het niet betaamde, ja het sterk mispryft, dat men de Gewigtige Memorie van Engeland letterlyk berymd, en op een Straatdeuns Muzyk gebragt heeft. Zo ook vind hy het niet goed, dat men een Catalogus van den Boedel van G. R. practizeerde, den Brief-Schryver noemt zulks Brooddronkenheid, van gelyke zegt den Brief-Schryver, „ men eindelyk begonnen heeft „ Schotse en Engelsche Catechismussen te schryven, ja Satyrieke Formulieren van Gebeden, „ Artykelen des Geloofs te vervaardigen, die „ opent-

„ opently verkogt zyn, en dat men zo de hoogste trap van dartele Profaanheid bereikt heeft ;
 „ zonder dat daar tegen in de Stad zelve, waar
 „ alle die Schot-Schriften gedrukt wierden,
 „ eenige openlyke voorziening gedaan is.

„ Maar het geen zegt hy, ik in de eene Party
 „ veroordeel, misbillyk ik op dezelve wyze in
 „ de anderen ; te weten, het *Fameuse* Boekje,
 „ *de Zeyen Dorpen in Brand*, en de daar op ge-
 „ volgde Brief, van *zeker Schout, aan zekeren*
 „ *Secretaris.*”

Doch den Leezer geliefd te Remarqueeren, de Brief-Schryver volmondig zegt, dat de Autheurs der zo even gem. twee blaauwe *Fameuse* Boekjes, hunne denkingswys en grondbeginfels volkomen met zyn concept overeenstemmen, en dat hy in die beide Schriften, (vervolgd hy) niets gevonden heeft, dat na profanen boert zweemt ; ja zelfs wel wil gelooven, dat die twee voorn. Boekjes in veel opzigten geschikt zyn, om ons misleid Gemeen weder op de regte weg te brengen. Gelyk hy zegt verzekerd te zyn, zy op veel plaatsen reeds zeer veel goed gedaan hebben, (door dit goeds verstaat den Schryver, dat zy het onkundig Gemeen, tegen de Getrouwdste Burger-Vaderen hebben opgehitst ;) doch hier liegt den Brief-Schryver, want na dat die twee Libellen, door gehuurde verraderlyke Pennen het Daglicht zagen, hebben zich by de Steeden D.....t, H.....m en A.....m, nog vyf der voornaamste Steeden in Nederland, en het loffelyk Alkmaar zich gevoegd, en men mogt met recht zeggen. Ja, die twee Liebellen ingericht, om de Getrouwe Magistraat van Amsterdam, en de Liefhebbers en Voorstanders van Nederlands vrye Handel, en de Heer *Jan de Neufville*, te schenden, hebben in-
 te-

tegendeel de Oogen van het Gemeen geopend , in zo verre , dat men steeke blind moest zyn , om niet te zien , dat die schendige Verraderlyke en Engelsch - Gezinden Liebellen , alleen publicq gemaakt zyn om oproer te verwekken , en ik herhaal , men mag met recht zeggen , zy hebben goed verwekt , (schoon de Schryver het zo niet meent ,) want met een opslag des Oogs was te bespeuren , dat die Autheurs omgekogten Schelmen waren ; dus Neerlands Gemeenten die Autheurs hân schrift verfoeiden.

Nogthans denke niemand , dat ik het billyk dat men Engelsche en Schotsche Catechismussen , enz. — Onder de Gemeenten verspreid heeft , verre van daar , — in tegendeel , het was beter geweest , dat dergelyke Schriften het Daglicht nimmer gezien hadden.

Maar daar de Brief-Schryver zo veel als in verwondering te kennen geeft , dat die Geschriften , zonder beteugeling , in Amsterdam (want die Stad meend hy doch) gedrukt en verkogt zyn. Mogt hy veel eerder zyn verwondering laten blyken , dat een Man als *P. F. Goffe* , die zich Boekverkoper van zyne Doorlugtige Hoogheid noemd , niet beteugeld word , om zulk een Schelmachtig , Verraderlyk en Engelschgezind Vertoog of Weekblad uit te geeven , en is die Brieven-Schryver daar niet van verwonderd ; ik durf wel verklaren verwonderd te zyn , dat alle Inwoonders van Amsterdam myn voetspoor niet volgen , met zich nimmer te verwaardigen de Haagsche Courant in de hand te neemen , daar de Naam van *Goffe* onder staat , welke door het uitgeeven van gemelde *Patriot* verdiend , men hem eer een Schurk noemd , daar hy de Courantier der N. H. Courant voor uit maakt , welke gezegdens van my , ik aanneem te bewyzen.

Ik

Ik zeg, dat ik aanneem te bewyzen, men toest my en hem beide, zo zal ik aantoonen, dat hy de Tytel die hy voerd niet verdiend. Vraagt *Pieter Frederik Goffe* wie ik ben? den Uitgever deezer heeft myn naam op schrift, ik staan voor de verantwoording in, en verzoek niet anders tot myn verweer, als de Post van de Neder-Rhyn, een compleeten Noordhollandsche of Watergraaffsche Meer-Courant, en *Goffe* zyn zogenaamde compleeten *Ouderwetse Nederlandsche Patriot* — heeft hy lust hy komt, af — of anders verdiend hy geen Athentie. Hetzelve Vertoog No. 3. behelst verder van pag. 39 tot 52, een tweede Brief, gedagteekend Hilversum, den 22 Augustus 1781. Zynde deeze Brief een tegenovergestelde van de vorigen, alzoo den Schryver alhier een lugtige schryfstyl in pryst, van het welk hy principaal voor reeden geeft, dat door een lugtige vrolyke trant, het Volk in een onverschilligheid word gehouden, daar in teegendeel een Zeedige styl van Schryven het Volk nadenkend maakt, en zy aan 't redineeren geraakende, ligt tot murmureeren overslaan.

Dit oordeel ik is zeer verstaanbaar, en behoeft geen meer uitlegging, als dat de Brief-Schryver overtuigd is, het Volk bezadigd de waarheid onderzoekende, gauw zoude zien, wy de grootste verplichting naast God aan de getrouwe Regeering van Amsterdam hebben, en de tot nog toe woelende *Anti Magistraats* Gezinden, beneffens de Engelsche Factie glad uit zoude krygen. Dit laatste zoekt den Schryver der Brief, was 't hem mogelyk, te verhinderen.

No. 4. Van de *Ouderwetse Patriot* bestaat in een Brief, waar in de Schryver verondersteld, ons Land bylang in dat gevaar niet en is, als veel-

len wel denken, en 'er over Redineeren; den Schryver, zegt hy, geenzins het geen ons thans overkomt, als een wezendlyk Kwaad of Rampen beschouwd, of dat den Hemel ons bezoekt. Integendeel geloofd hy, wy nooit meer reeden gehad hebben, om de Goede Voorzienigheid te danken, voor al het geen tegenwoordig gebeurd, ja dat wy het als zo veelen weldaden behooren aan te merken, die tot ons nut geschieden.

Vervolgens vraagt hy verlof (misschien *Goffe* aan *Goffe* zelfs) om door dit zyn gevoelen aan te toonen, die geen en welke zwaarmoedige gedachten over 's Lands omstandigheid hebben, een Riem onder het hart te steeken. Doch vooral wenscht de Schryver, dat zyn poging mag strekken om de hoofden van ons Volk, die weinige, die met een onvermoeide yver tegens alle beletselen aan, en welke hy zegt zonder eigen belang het welzyn des Vaderlands beoogen, en vooral onze Dierbre Erffstadhouder mogen aanmoedigen, om op dezelve voet onverzettelyk voort te gaan, en langzaam den weg te volgen, die hy verbeeld de Voorzienigheid ons voorgaat.

Proef bid ik U geachte Leezeren eens zulke taal, voor Millioenen aan Kapitaal is ons ontnoomen, onze Commerce, daar de Welvaart van 't Vaderland van af hangd, staat stil, Koopman, Winkelier en Ambagtsman kwynt, en waar door? om dat wy als de Schryvers der *Post van de Neder-Rhyn* duidelyk aantoonen, verwaarlooft hebben, onze Zeemacht in staat te stellen, waarom die braave Schryvers oordeelen, men geen spoed genoeg kan betoonen, om onze Zee-Macht in behoorlyke staat van Defentie te brengen, daar deeze Schryver der Patriot integendeel wenscht, dat de geen en die de voortgang van zulk een hylzaam

C

werk

werk verhinderen, onder de welke hy onze Geliefde Erfstadhouders durft noemen, onverzettelijk op hun stuk blyven staan, om geen spoed te gebruiken, maar om het langzaam te doen, en mischien wenscht de Schryver als een Engelsch Gezinden wel, dat het zo langzaam ging, dat de Engelsche op hun gemak al onze Koopvaarders en tevens onze Oost- en Westindische bezittingen weгнаamen.

Hier op wydt de Schryver zich breeder uit, om onze Republicq te vergelyken by een Mensch die met kwaalen bezogt is; doch oordeeld dat hoe erg onze kwaal is, wy op de Geneesheer (namentlyk de *Voorzienigheid*) moeten betrouwen, die ons wel uit grooter gevaaren gered heeft. — Doch den Schryver vergeet aan tetoonen, of onze Voorvaderen immer door de *Voorzienigheid* gered zyn, zonder dat zy de gepastten middelen, namentlyk de Wapenen, in de hand naamen, en door behulp der *Voorzienigheid*, zich manmoedig verweerden, want zo men het steld als de *Brief-Schryver* het wil hebben, dan zou men maar met de handen over malkander moeten blyven zitten, even als verhaald word van „zeeker Schoenlapper die in de „gewyde bladeren geleezen had, zoekt eerst het „Koningryke Gods, het anderen zal U toegeworpen „worden; waar op deeze Pikbaas Spanriem, Lees- „ten en al den horlemend agter den Bank smeet, „drok Bad en niet werkten; doch na verloop van eenige „daagen slaauw van honger geworden zynde, „begon hy te twyfelen of hy de zin van die woorden wel gevat had; dus den Bybel andermaal open „staande vond hy geschreeven, dat de geenen die „zyn Huishouding verwaarloost, erger dan een ongeloovigen is. het geen hem handig zyn wegge- „wurpen gereedschap weder deed opzoeken.”

Even

Even is het hier geleegeen, ons Land is een huishouding, onze hooge Machten zyn Huisvaderen van het zelve, welke het als getrouwen Herders voegd om Hollandsche Knechten, ter bewaaring hunner Stallen, op de wagt te stellen, en met Stokken en Geweer 'er op uit te zenden, om, was het mogelyk, de Engelsche Wolven van hunnen Nederlandsche Schaapskooijen te verdryven.

No. 5. Bestaat in een vervolg van voorgemelde Brief, waar van de Hoofdzakelykste Inhoud van No. 4. gemeld is; in dit vervolg word de oorzaak der tegenwoordige Oorlog onderzocht, en wel zo, dat men, wie de Brieffschryver bedoeld als de oorzaak, waar het verschil met Engeland door ontstaan is, niets behoeft te raaden. Leest slegts pag. 77, daar hy zegt, zulks is bygekoomen, door eigen belang, Heerschezugt, Slapheid, Toegevenheid, Blindvertrouwen of wel verkeerden Begrippen en Onkunden, ten minsten het voorbyzien van de wezentlyke groote belangens van onzen Staat, aan den anderen, en na nog wat voort gebazeld te hebben als iemand die een eilen Koorts heeft, geliefd de Brieffschryver te zeggen: *Nog een oogenblik, en de bundel Pylen was van eengereeten, en de Pylen onhelstelbaar verstrooid, en door onze Naburen, door den eerste Vreemdeling, die by ons voorby ging, vertrapt geworden! Eene Stad heeft, trotsch op haar Overmacht en Schatten, en bedwelmd door de wierook van Eigenbaat en Laatdunkenheid, zich een gezag hangematigd, 't welk niet als aan de gezamentlyke Bondgenooten toekwam.*

Verders zegt de Brieffschryver, heeft zy een groot gedeelten der Bondgenooten zo weeten te begoogchelen, dat zy die wyzen van denken en handelen dier ééne Stad blindelings overgenoomen hebben.

Doch wie is langer zo blind in ons Vaderland, om niet te begrypen, zo de Regeering dier ééne Stad (verstaat Amsterdam) niet gehandeld had, zo zy gehandeld hebben, het 'er op uitgekomen zou zyn, als de *Post van de Neder-Rhyn* zegt, namentlyk dat Engeland ons buiten de Commerce van America zoude hebben geslooten? een Commerce daar ons zo hoog aangeleegen lecht, en zo als de Baron van de *Capelle, tot der Marsch* wel te regt, van denkbeeld is, moet het een yder verwonderen, H. H. M. nog dralende blyven, om te vertoeven een Alliantie met die Dappere Volkeren aan te gaan.

De Schryver gaat verder voort, en schildert Engelands macht zo Considerabel groot en de onze zo klyn af, als of Groot-Brittannien ons met huid en hair kan opslokken.

Weeg hier tegen op de *Post van de Neder-Rhyn*, ieder Vaderlander zal terstond verlicht worden, zo al de Bondgenooten, als de Stad Amsterdam en de verdere zeeven Steeden; beneffens de lofselyke Magistraat van het schoone Alkmaar, yverde om tot hyl deezer Landen te werken, wy alsdan onze Scheepsmagt gaauw in staat van Defentie konde brengen, en wy de Engelsche zeer gemaklyk tot reeden zoude kunnen brengen, als hebbende buiten Ons te Bestryden America, Vrankryk en Spanje.

Ten laatste brengt deeze Brieffschryver zyn gevoelen te borden; en schynd van oordeel te zyn, men het Vryschryven moest beteugelen, waar over hy zich op pag. 96 aldus uitlaat.

„ Dat men behoorde te beletten, dat geene Onbevoegden, vooral geene Onbekenden, ” (nu ik ben bekend, myn Naam heeft de Boekv. of Uitgeever deezer, op order van de Hooge Machten zal hy die noe-

noemen, wanneer ik de Heer Pieter Frederik Goffe gaarn ten antwoord, (al was 't voor H. H. Mog.) wil staan, en hem bewyzen niet waardig te zyn, hy de Grand deezer Republicq bewoond;) of, vervolgd hy, „ naamlooze woelgeesten, veel min laage huur-
 „ lingen, zich verstouten om de publicque maat-
 „ regelen te bedillen.”

En op pag. 98 toond hy aan, „ dat zy be-
 „ grypen moeten, dat hunne Rust van de public-
 „ que Rust, hunne Veiligheid van de algemeene
 „ Veiligheid onmiddelyk afhangd, en dat beide
 „ geen grooter gevaar loopen, als wanneer de
 „ zulke, die in Bewind van zaaken zyn, by het
 „ Volk beginnen gehaat en verdacht te worden.”

Zo 'er immer een Schryver gevonden word, die zyn eigen Vonnis strykt, is het deeze Schryver. Want zo iemand onbevoegd is, om tegens de zulke de Pen op te Vatten, die in het Bewind van zaken zyn, is het *Pieter Gosse* en zyn Schryver, alzo het die Hoflyke 's Gravenhaagsche Boekverkooper geheel niet en voegd, het doen der Getrouwe Regeering van Amsterdam te bedillen, en was het hem mogelyk (*maar daar is geen kans toe, geheel Nederland is overtuigd van die Magistraat haare Tver en Vlyt tot 's Lands nut,*) dezelve in 's Volks haat te brengen.

Wonder en meer als wonder is het derhalven, daar *Gosse* zelfs aldus zyn Vonnis verdebiteerd, dat Neêrlands Erf-Stadhouder, wiens Boekverkooper hy zich beroemt te zyn, zulks niet en belet; doch wy moeten vertrouwen, dat Zyne Doorl. Hoogheid, in Hoogst-Dezelfs zwaar wigtige Post even zo min tyd heeft, om de gangen en handelwys van zyn verwaande Boekhandelaar na te speuren, als Hoogst-Dezelve zulks doet, van de minste Koks-Jongen uit de Hof-Keuken.

Want, wie zoude durven veronderstellen dat Zyne Doorl. Hoogheid, zulks wetende genoeg zoude neemen, dat *Gosfe* ongestoord de Regeering van Amsterdam schend? een Regeering die door deszelfs bereidwilligheid, om Land- en Zeemacht te verbeteren; voor lang getoond hebben zy in de Propositionen door Zyne Doorl. Hoogh. gedaan, geredelyk hebben toegestemd.

N. 6. Van de Ouderwetse *Patriot*, bekend de Schryver bewuist te zyn, de wraakzucht op zyn hals te zullen haalen, en wel van een gantsch lichaam van zaamgezwoorene Boosdoenders; nogthans, uit aanmerking van het gevaar, welk het gantsche Land dreigt, uit een zamenzweering, (die hy zegt) dat men zegt dagelyks toe te neemen, zo wil hy zich niet onttrekken, om de behulpzaame hand te leenen, aan het bekendmaken van dit gruwelyk Eedgêspan: hier op deelt hy een Brief mede, die hy om eenvoudige Lieden te misleiden, zegt verzekering van te hebben, dat dezelve is afgezonden aan alle Hoofd-Officieren en Fiscaalen van ons gantsche Land; doch Myn Heer den Schryver en *Gosfe*, wagten zich wel te zeggen, (zo 'er zodanige Brief al afgezonden mogt zyn,) door wie dezelve dan afgezonden is, (misschien wel door *Gosfe* en zyn Complice.)

De gem. Brief is gedateerd, 's Hage den 11 September 1781. Ik ben niet van voorneemen, my over dezelve Brief wydloopig uit te laten, 't zal genoeg zyn dat ik de zin daar van meld, te weeten: dat voor omtrent twee Jaaren, te Brussel een Vergift-Menger zich bevond, (*verstaat door deeze Vergift-Bereider een Schryver van Staats-Zaken*,) deeze zyne Schriften, die hy vergift noemt zyn tot ons overgekomen, en hebben onze Lan-

Landen besmet , en veroorzaakt dat dit Vergift hier te Landen ook bereid is geworden , eerst zegt hy door een Franschman , die hy voor een Corrigeerder van Proeven uitmaakt , (*een ieder houd onder het oog , dat dezelve vervolgens een Schryver volgens zyn zeggen wierd ,*) deeze Franschman bragt zegt den Schryver , het door zyn Geschriften (*by hem Vergift*) zo ver , dat een ander Schryver , die de Noord-Hollandsche , nu Watergraafs-Meer Courant schryft , hem navolgden ; welke Schryver *Pierre Maître Gosse* , met Hatelyke Verwen affchilderd , en die ik te laag vind te melden ; om reeden dat wie een Nederlander is , deeze Schryver moet Achtting en Eerbied toedragen , om zyne braave Patriotische Ziel , hier op valt hy de Schryvers van de Post van den Neder-Rhyn aan , die hy verhaald hun Vergift , of liever Weekblad , meer of min bedekt verkoopen : (zo 'er niet meer was als deeze eene Leugen , was het al genoeg , om *Pieter Frederik Gosse* voor een Leugenaar en Eerdief te houden ,) want den deugdzamen Patriotische *Gysbert Timon van Paddenburg* , die de Uitgever is , weet ieder Drukt of laat de Post van den Neder-Rhyn Drukken , en geeft die uit.

Maar wat dunkt u Leezers , als wy dit Blaadjē nu eens omkeeren , en de Schryver der Ouderwetse Patriot , eens in zyn waar dagligt beschouwen , mogen wy dan niet met grond van reden zeggen , zoo 'er een Vergiftiger , zo 'er een Fenynspouwende Adder in Neêrlands vrye Tuin zich op-houd , zo is het deeze *Pieter Frederik Gosse* , *Boekverkooper* van Zyn Doorl. Hoogheid , want even als een vuile pad zich niet ontziet , om zyn Gift over de schoonste Planten , Bloemen of Vruchten te spouwen , even doet hy ook. Onnozel in zyn vyfde Ver-
toog,

toog, kan men zyn Nydige Ziel ontdekken; want, daar alle welmeenende Vaderlanders met vreugde zien, dat zelfs de Teedere Vrouwelyke Sexe gevoelig zyn, over 's Lands bevogten zegen, en geen ander middel hebbende, om deeze haare Erkentenis aan den Dapperen Vice-Admiraal ZOUTMAN te bewyzen, als om ter zyner Eer een Lind te draagen, waar op des Helds naam geschreeven staat; zo ziet men in het tegendeel, dat *Gosse* als een Nydigaart, over deeze bevogten zegen hier op schempt, en zyn gal op uitbraakt.

Zo men verder eens nagaat, hoedanig hy de party voor de uit 's Lands Dienst gezette Capitein *Andries de Bruin* trekt, die hy als Onschuldig wegens het verbryzelen van 's Lands Oorlog-Schip, *Prins Willem* heeft voorgedragen, zo kan de allereenvoudigste zien, dat hy Goed, Kwaad en Kwaad, Goed noemd. — Blyk van dien, het Vonnis over de Bruin geveld. Want wie zoude twyfelden? immers niemand, of de Manhaftige Krygsraad, voor dewelke deeze zaak beslist is; alle bestaande uit Braave Officiëren en Bevelhebbers van Schepen, zoude wanneer 'er eenige versooning voor de Bruin had kunnen plaats vinden; zulks hebben getragt te doen, als zynde (zo het een ongeluk kon genoemd worden, in het zelve geval, dat zy een ongeluk kunnen krygen;) maar neen, men heeft hem van Onkunde, Plichtverzuim, &c. overtuigd.

Ik zoude my verder over dit Onderscheid, tusschen deeze twee Weekbladeren kunnen uitlaten; maar het zal genoeg zyn, dat ik de Leezers maar zeg, dat ik in lang de sterkste Periodes, in *de Post van den Neder-Rbyn* vervat, waar door de Kunde en Vaderlandsche Trouw dier Schryvers blykt, nog niet heb aangehaald; mogelyk vind ik binnen kort daar toe occasie, wanneer gelyk men nu reeds ziet, nog klaarder blyken zal, 'er geen grooter Schander van de HOOGHE MACHTEN, ZYN HOOGHEID, de MAGISTRAATEN, en geen grooter misleidende Engelschgezinden, in de Republieq is, dan, PIETER FREDERIK GOSSE, Boekverkooper van Zyn Doorluchtige Hoogheid, &c. &c. &c.

E I N D E.

